

POROČILO O EVALVACIJI NOVEGA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA ELEMENTA

I. IZHODIŠČA IN OPIS PROJEKTA

1. CILJNA IZHODIŠČA

- a) Dokument ŠOLA ZA 21. STOLETJE, (Bruselj, julij 2008)
- b) LIZBONSKA STRATEGIJA, (Stockholm, marec 2002)
- c) BELA KNJIGA O VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU V SLOVENIJI, (MŠŠ 1996)
- d) ZOFVI
- e) CILJI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA V OŠ

2. TRENDI V EVROPSKEM PROSTORU

- a) Globalizacija
- b) Medkulturni dialog
- c) Jezikovne kompetence
- d) Trajnostni razvoj
- e) Migracije, mobilnost prebivalstva

3. RAZVOJNI NAČRT ŠOLE

- a) Sledenje trendom v evropskem (svetovnem) prostoru
- b) UNESCO usmeritve
- c) Povezovanje z ožjim in širšim okoljem
- d) Vseživljenjsko učenje

4. KULTURNO ZGODOVINSKA IZHODIŠČA (specifična)

- a) Povojni dogodki v apaški dolini (kolonizacija)
- b) Različne politične ureditve
- c) Predsodki (Slovenci kot del nazadnjaškega Balkana)

5. GEOGRAFSKA IZHODIŠČA

Neposredna bližina meje omogoča:

- a) Zaposlovanje
- b) Izobraževanje v tujini
- c) Širjenje trga za podjetnike
- d) Vsakodnevno nakupovanje

UMEŠČENOST PROJEKTA V NAŠI VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI USTANOVI

NOV VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI ELEMENT

Razvijanje medkulturnih in jezikovnih kompetenc v naravnem tujem jezikovnem okolju kot nadgradnja pouka tujega jezika, interesnih dejavnosti, projektov in usmeritev, ki posredno ali neposredno vplivajo na kvaliteto dela v naši OŠ in na razvoj omenjenih kompetenc.

V zadnjih letih se je v javnosti povečalo zanimanje za učenje tujega jezika. Vse bolj se zavedamo, da je prišel čas, ko oddaljenost in različnost kultur ne ovirata človeške komunikacije in je znanje vsaj enega svetovnega jezika postalo nuja.

Otroci se ne učijo jezika ampak govora; imajo posebno sposobnost za učenje jezikov, saj je ta sposobnost posledica potrebe po tem, da se znajdejo v okolju.

Učenje tujega jezika je vselej novo doživetje in širi obzorje. Otroci se tudi zavejo, da njihov materin jezik ni edino sredstvo komuniciranja. Učenje tujega jezika je tudi priložnost za spoznavanje tujih navad in običajev, kar je tudi priložnost za vzgajanje medkulturne strpnosti.

Ker so otroci po naravi radovedni, vedoželjni in močno motivirani za vse kar poteka na njim zabaven in zanimiv način, so v ospredje poučevanja tujega jezika pri mlajših otrocih postavljene predvsem raznolike, zanimive in igrive aktivnosti kot so gibalne in rajalne igre, petje, glasbene dramatizacije, ples, pesmi, recitacije, rime, izštevanka, poslušanje in pripovedovanje pravljic ter kratkih zgodb, likovno ustvarjanje, lutkovne igre, dramatizacije, simbolne igre in igre vlog, didaktične in družabne igre.

Z IGRALNIMI IMPROVIZACIJAMI DO ZNANJA TUJEGA JEZIKA

Z inovacijskim projektom želimo k že tako zanimivemu in zabavnemu poučevanju tujega jezika nemščine dodati spremembe in razvijati novosti na način, da koristimo bližino meje s sosednjo Avstrijo in organiziramo srečanja avstrijskih in slovenskih otrok, tako pri nas v Sloveniji kot tudi v Avstriji.

Naša srečanja so skrbno načrtovana in ciljno usmerjena, saj se zavedamo dejstva, da imamo opraviti z majhnimi in predvsem zelo senzibilnimi otroki, starimi le od 6 do 8 let. Vsi, ki se kakorkoli z otroki ukvarjamo dobro vemo, da je otrokom v teh letih še vedno najbližja igrača in igra. Zaradi tega smo se odločili, da bomo tudi učenje tujega jezika postavili v igralne dejavnosti. Tako smo otrokom tuji jezik predstavili na način, ki je njim najbližji. Skozi lutko in igralne improvizacije tako z dvojezičnimi lutkovnimi in dramskimi predstavami, ki jih skupaj pripravljajo slovenski in avstrijski otroci, podiramo vse naravne in kulturne meje, ki so bile leta zakoreninjene med nami.

Otroci se prijetno počutijo, ko lahko sami sebe izrazijo skozi lutko in dramatizacijo, ob enem pa spoznavajo in se spontano učijo tudi jezika svojega soseda. Predstave, ki jih pripravljamo so namreč dvojezične priredbe svetovno znanih pravljic, ki so dobro poznane otrokom z obeh strani meje. So v slovenskem in nemškem jeziku, ki se med seboj prepletata in pri katerih se slovenski otroci izražajo tako v nemščini, kot tudi v slovenščini in ravno tako avstrijski otroci prevzemajo vloge nemško ali slovensko govorečih likov.

Gre za jezikovno »mineštro«, ki je velikokrat obarvana tudi s humorjem, brez katerega bi si delo z otroci težko predstavljali.

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE

V bistvu naš projekt ni zamišljen kot jezikovna šola – didaktično in metodično naravnana zgolj na učenje nemščine. Slovnčnih pravil se bomo učili v šoli pri pouku nemščine. Naši cilji so zastavljeni bolj globalno – lahko bi jih razdelili v dve skupini:

- **Vzgoja za trajnostni razvoj** – gre za aktualne smernice, ki so zaživele z idejo o združeni Evropi, smernice, ki se uresničujejo skozi UNESCO mrežo, razne mednarodne projekte s poudarkom na komunikaciji in niso opredeljene zgolj na učenje jezika. Cilji, ki jih tukaj poskušamo uresničevati so najrazličnejši; vzpostavitev in ohranjanje medsebojnega sodelovanja, spoznavanje kulture sosednjega naroda, odpravljanje predsodkov, razvijanje strpnosti, sprejemanje drugačnosti,... Vse to uresničujemo skozi prijateljska druženja, skupne projekte, literarno - jezikovne in praktične delavnice.
- **Izkustveno učenje tujega jezika** – gre za cilje, ki so naravnani na komunikacijo v tujem jeziku, saj je sporazumevanje osnova sodelovanja. Izkušnje kažejo, da tudi večletno učenje tujega jezika v šolskih klopeh ni učinkovito, ko se človek pojavi v tujem jezikovnem okolju in mora komunicirati. Velikokrat se niti v najbolj vsakdanjih situacijah ne znajde. Cilji, ki so povezani s tem področjem so izpopolniti znanje tujega jezika, zmanjšanje strahu pred komunikacijo v tujem jeziku, izboljšanje funkcionalnega znanja tujega jezika, izboljšanje posluha za tuji jezik,... Dolgoročno gledano je eden izmed pomembnih ciljev tudi izboljšati možnosti naših otrok za nadaljnje izobraževanje ali delo v tujini, saj obmejna lega že kar nekaj časa nudi zelo obetavne možnosti, ki pa jih večina zaradi komunikacijskih preprek ne more izkoristiti.

Seveda gre v našem projektu za pot, ki predstavlja cilj. Ko bo naša pot peljala k sosedu brez pomislekov, predsodkov, ko bo učenje nemškega jezika namenjeno konkretni uporabi bomo vedeli, da nastaja pot, ki se bo utrjevala in oblikovala v široko cesto številnih možnosti.

II. METODE EVALVIRANJA

Ključni pomen smo ob našem akcijskem raziskovanju pripisali refleksiji. S pomočjo dobre refleksije se lahko namreč iz izkušenj marsikaj naučimo, si postopno pridobimo razumevanje okoliščin in s tem tudi možnost vplivanja. V refleksijo naših srečanj smo vedno vključevali različne vidike; vidik učiteljev, učencev, staršev, skratka vseh na kakršen koli način povezanih z našim vzgojno-izobraževalnim procesom. Velik pomen je imelo tudi opazovanje – opazovanje učnega okolja, kot nove učne priložnosti, opazovanje otrok in strokovnih delavcev v tem novem učnem okolju, vrednotenje dosežkov in presežkov v smislu iskanja novih izzivov.

Pri metodi akcijskega raziskovanja se nam zdi refleksija zelo pomembna predvsem z namenom, da nadgradimo dejavnosti in akcije, ki so učinkovite in nam vsem dajejo pozitivne izkušnje. Pomembne so vse povratne informacije, ki jih lahko pridobimo in med seboj izmenjamo. Refleksijo bi potemtakem lahko poimenovali celovita interpretacija konkretnih dogodkov, ki nam je v našem primeru predstavljala dosežek na podlagi katerega smo lahko načrtovali in tudi uresničevali nove izzive v smislu novih dosežkov in presežkov.

III. REZULTATI EVALVACIJE

Na osnovi refleksije vseh vključenih v inovacijski projekt ugotavljamo, da smo v smeri razvijanja jezikovnih in medkulturnih kompetenc naredili velik korak naprej, tako kvalitativno, kot kvantitativno, hkrati pa smo razvijali tudi razna druga področja sodelovanja, kar je ustvarilo med nami zelo pozitivne vezi. Sodelovanje je bilo ciljno naravnano, vključuje otroke, starše, učitelje in vodstvi obeh šol. Po triangulaciji ugotavljamo vsestransko pozitivne odzive in želje po poglobljanju sodelovanja. Otroci se v tujem jezikovnem okolju zelo dobro znajdejo, opažena je bila predvsem velika mera sproščenosti, tako s strani otrok kot tudi učiteljev na obeh straneh meje.

Razvili smo nov element v smislu razvijanja medkulturnih in jezikovnih kompetenc v naravnem tujem jezikovnem okolju kot nadgradnjo pouka tujega jezika, interesnih dejavnosti, projektov in usmeritev, ki posredno ali neposredno vplivajo na kvaliteto dela v naši OŠ in na razvoj omenjenih kompetenc.

Vodja inovacijskega projekta »DVA BREGOVA ENE REKE«
Simona Roškar